

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia: 19 lutego 2013 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia Wydział VIII Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Bartłomiej Koelner

Protokolant: Bernadeta Piskorek

po rozpoznaniu w dniu 19 lutego 2013 r. we Wrocławiu na rozprawie

sprawy z powództwa: (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą we W.

przeciwko: B. L.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej B. L. na rzecz strony powodowej (...) Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą we W. kwotę 3358,28 zł (trzy tysiące trzysta pięćdziesiąt osiem złotych dwadzieścia osiem groszy) wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym liczonymi od kwoty 2.552,94 zł od dnia 17 października 2011 r. do dnia 19 lutego 2013 r. oraz odsetkami ustawowymi liczonymi od kwoty 747,54 zł od dnia 20 października 2011 r. do dnia 19 lutego 2013 r., z tym że zasądzone świadczenie rozkłada na następujące raty miesięczne płatne do dnia 15-go każdego kolejnego miesiąca począwszy od daty prawomocności wyroku:

1. 8 (osiem) rat po 300 zł każda wraz z dalszymi odsetkami umownymi liczonymi od dnia następnego po dniu płatności raty do dnia zapłaty,
2. dziewiąta rata w kwocie w kwocie 300 zł z odsetkami umownymi od kwoty 152,94 zł i odsetkami ustawowymi od kwoty 147,96 zł liczonymi od dnia następnego po dniu płatności raty do dnia zapłaty,
3. dziesiąta i jedenasta rata w kwocie po 300,24 zł każda wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia następnego po dniu płatności raty do dnia zapłaty,
4. dwunasta rata obejmująca naliczone od kwoty 2.552,94 zł odsetki umowne oraz naliczone od kwoty 747,54 zł odsetki ustawowe;

II. oddała dalej idące powództwo;

III. zasądza od pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 42,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

W dniu 20 października 2012 r. (...) Bank SA z siedzibą we W. wniósł przeciwko B. L. pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym o zapłatę kwoty 3.358,28 zł wraz z odsetkami liczonymi w sposób określony w pozwie. W uzasadnieniu wskazał, że w dniu 14 grudnia 2007 r. pozwany i strona powodowa zawarli umowę kredytu, na podstawie której pozwany zobowiązał się spłacać kwotę kredytu w miesięcznych ratach. Pozwany jednak zaprzestał

splacania kredytu, wobec czego strona powodowa wypowiedział umowę. W dniu 14 grudnia 2010 r. zobowiązanie stało się natychmiast wymagalne w całości.

W dniu 13 grudnia 2011 r. Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym (sygn. akt VI NC-e 1448287/11).

W dniu 26 stycznia 2012 r. sprzeciw od nakazu zapłaty złożyła pozwana.

W sprzeciwie pozwana wskazała, że strona powodowa nie wykorzystała wszystkich możliwych sposobów polubownego załatwienia sporu, kierując, mimo to, sprawę na drogę sądową. Pozwana natomiast znalazła się w trudnej sytuacji życiowej w związku ze śmiercią jej córki, która osierociła dwoje dzieci, a którymi zajęła się pozwana. Sytuacja pozwanej powstała zatem z przyczyn od niej niezależnych.

W odpowiedzi na sprzeciw strona powodowa podtrzymała żądanie pozwu, wskazując, że pozwana najpierw opóźniła się z zapłatą rat, a następnie w ogóle zaniechała płatności. Jednocześnie strona powodowa sprzeciwiła się rozłożeniu należności na raty lub odroczeniu jej płatności, wskazując, że w niniejszej sprawie nie zachodzą okoliczności uzasadniające zastosowanie tych instytucji, zaś przepis art. 320 kpc należy interpretować ściśle.

Na rozprawie w dniu 19.02.2013r, pełnomocnik pozwanej przyznał okoliczności faktyczne pozwu i wniósł o rozłożenie należności na raty w wysokości 300 zł miesięcznie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 14 grudnia 2007 r. B. L. zawarła z (...) Bank (...) SA z siedzibą we W. umowę o kredyt gotówkowy nr (...), na podstawie której bank udzielił kredytobiorcy kredyt w wysokości 10.799,87 zł, w tym kwotę 8.977,61 zł tytułem środków pozostających do dyspozycji kredytobiorcy. B. L. zobowiązała się spłacać udzielony kredyt w 36 miesięcznych ratach, przy czym 35 rat płatnych w wysokości 391,70 zł, a 36. rata płatna w wysokości 391,67 zł w terminie do 14. dnia każdego miesiąca. Ostateczny termin spłaty kredytu upływał 14.12.2010r.. Strony przewidziały w umowie, że w razie nie wywiązania się przez kredytobiorcę z warunków umowy kredytu, kredytodawca będzie uprawniony do wypowiedzenia umowy na piśmie w terminie 30 dni z jednoczesnym postawieniem całego kredytu w stan natychmiastowej wykonalności. Nadto niespłacenie raty kredytu w ustalonym terminie powodować będzie powstanie zadłużenia przeterminowanego, od którego mogą być pobierane odsetki karne w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP.

Dowód: umowa kredytu wraz z tabelą opłat – karta 36-39

B. L. opóźniła się z płatnością pierwszej raty o 15 dni, uiszczając jej kwotę w dniu 29 stycznia 2008 r., zaś termin minął w dniu 14 stycznia 2008 r. Podobnie opóźniła się z płatnością drugiej i kolejnych rat. Opóźnienie wynosiło od 1 do 129 dni. Pozwana uiszczała w terminie ratę siódmą w dniu 14 lipca 2008 r., jedenastą w dniu 14 listopada 2008 r. i dwudziestą ósmą w dniu 13 kwietnia 2010 r. B. L. zaprzestała płatności rat od dnia 14 czerwca 2010 r., kiedy to przypadał termin płatności trzydziestej raty.

Bank wypowiedział umowę kredytu, a okres wypowiedzenia upłynął w dniu 24 grudnia 2010 r.

(bezsporne)

W październiku 2010 r. zmarła córka B. L., osierocając dwoje niepełnoletnich dzieci, które pozostawały pod opieką B. L. do czerwca 2011 r.

B. L. ma 83 lata i utrzymuje się z emerytury w wysokości 1.100 zł netto oraz nie posiada żadnych innych dochodów. Mieszka wspólnie z synem, prowadzą wspólne gospodarstwo domowe, syn zarabia 1.300 z. B. L. ma także zobowiązanie finansowe wobec innego banku w wysokości 7.000 zł oraz zaległość wobec operatora sieci

telekomunikacyjnej w wysokości 1.080 zł. B. L. jest właścicielką mieszkania we W., obciążonego hipoteką i nie posiada żadnych oszczędności.

(fakt przyznany)

Postanowieniem z dnia 29 lutego 2012 r. tut. Sądu w sprawie o sygn. sygn. akt VIII Co 525/12 na wniosek wierzyciela (...) Bank S.A. we W. została nadana klauzula wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu wystawionemu przeciwko pozwanej. Nadto przeciwko pozwanej w tut. Sądzie w toku są 2 sprawy o zapłatę – sygn. Akt VIII C 1221/12 i 1245/12.

(okoliczność znana z urzędu)

B. L. próbowała porozumieć się z (...) Bank SA z siedzibą we W. i ustalić zmianę warunków spłaty zobowiązania poprzez rozłożenie zadłużenia na raty oraz przesunięcie terminu płatności, jednak bank nie wyraził zgody.

Dowód: pismo pozwanej z dnia 17 maja 2011 r. – karta 10;

pismo strony powodowej z dnia 17 czerwca 2011 r. – karta 9;

pismo pozwanej z dnia 3 stycznia 2011 r. – karta 11;

(...) Bank SA z siedzibą we W. jest następcą (...) Bank (...) SA.

W dniu 20 października 2011 r. zadłużenie pozwanej wobec powoda wynosiło łącznie 3358,28 zł w tym kwotę (...),94 tytułem kapitału oraz 747,54 zł tytułem odsetek umownych i karnych naliczonych do dnia 16.10.2011r.

(bezsporne)

Sąd zważył, co następuje:

Poza sporem stron był w niniejszej sprawie fakt, że pozwana zawarła ze stroną powodową umowę kredytu oraz że opóźniła się z jej płatnością, jak również że nie spłaciła całej należnej kwoty, Co więcej, poza sporem stron pozostawała także kwestia wysokości zadłużenia względem strony powodowej oraz fakt skutecznego wypowiedzenia umowy kredytu przez stronę pozwaną.

Spór stron sprowadzał się natomiast do tego, że w ocenie pozwanej bank nie skorzystał ze wszystkich możliwości porozumienia się z pozwaną oraz udzielenia jej pomocy w trudnej sytuacji finansowej, a zamiast tego wystąpił do Sądu, czym naraził ją na konieczność ponoszenia dodatkowych kosztów, w tym kosztów sądowych. Tymczasem takie działanie banku pozostaje sprzeczne z dobrymi obyczajami.

Sąd dokonał ustaleń faktycznych na podstawie dokumentów złożonych w sprawie, mających znaczenie dla jej rozstrzygnięcia, w postaci umowy kredytu wraz z tabelą opłat, pism pozwanej z dnia 17 maja 2011 r., 17 czerwca 2011 r. i 3 stycznia 2011 r. oraz szczegółowego wykazu kosztów, którym w całości dał wiarę, zwłaszcza, że żadna ze stron nie kwestionowała tych dokumentów.

Sąd na podstawie art. 229 kpc uznał za przyznane okoliczności dotyczące sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej pozwanej, jako że w piśmie z dnia 5 września 2012 r. strona powodowa, przywołując oświadczenia pozwanej w zakresie jej trudnej sytuacji finansowej oraz jej przyczyn, wskazała wyraźnie, że nie kwestionuje tych oświadczeń. Wprawdzie pismo to zostało złożone jeszcze przed rozprawą, na której pełnomocnik pozwanej wskazał na dodatkowe okoliczności uzasadniające trudną sytuację, w jakim znalazła się pozwana, tym niemniej wcześniejsze przyznanie nie budzi w ocenie Sądu wątpliwości, jako że pełnomocnik pozwanej jedynie wskazał na szczegóły sytuacji finansowej pozwanej, zatem przyznanie strony powodowej niewątpliwie dotyczy także tych okoliczności.

Podobnie Sąd uznał za przyznaną okoliczność, że pozwana była wzywana do zapłaty należności przez stronę powodową, jako że pełnomocnik pozwanej na rozprawie wyraźnie wskazał, że do pozwanej zwróciły się trzy firmy windykacyjne z żądaniem zapłaty zaległej kwoty.

Zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz.U. z 2012 r., poz. 1376 j.t. z późn. zm., zwaną dalej: Prawo bankowe), przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Umowa kredytu ma zatem charakter umowy wzajemnej, w której świadczenie każdej ze stron odpowiada świadczeniu drugiej strony. Strony jednocześnie w umowie przewidziały, że w razie niewywiązania się przez kredytobiorcę z warunków podpisanej umowy strona powodowa będzie uprawniona do wypowiedzenia umowy, zaś po upływie 30-dniowego okresu wypowiedzenia cała kwota stanie się natychmiast wymagalna (pkt I.11 zd. 5 umowy).

W niniejszej sprawie poza sporem stron była kwestia skuteczności wypowiedzenia umowy kredytu, jako że pozwana przyznała, iż nie spłacała systematycznie kredytu i pozostawała dłużnikiem względem kredytobiorcy, nie kwestionując zupełnie kwestii skuteczności wypowiedzenia umowy oraz faktu wzywania jej do zapłaty zaległej kwoty. Pozwana bowiem kwestionowała jedynie fakt, że strona powodowa wystąpiła do trzech windykatorów celem dochodzenia jednej i tej samej wierzytelności, co pozostaje, w jej ocenie, sprzeczne z prawem. Z tego względu Sąd nie badał w toku postępowania dowodowego kwestii skuteczności wypowiedzenia umowy przez stronę powodową, uznając tę okoliczność za bezsporną pomiędzy stronami.

Wobec powyższego uznając, że doszło do skutecznego wypowiedzenia umowy, a cała kwota udzielonego kredytu stała się, zgodnie z umową stron, wymagalna w całości, strona powodowa była uprawniona do dochodzenia swoich roszczeń w zakresie całej należności z tytułu udzielonego kredytu, której pozwana nie zapłaciła.

Jednocześnie pozwana nie zakwestionowała wysokości istniejącego zadłużenia wobec strony powodowej, dochodzonego w niniejszym postępowaniu, a nadto nawet wskazała, że wnosi o rozłożenie istniejącego zadłużenia na raty, czym przyznała jego istnienie oraz wysokość. Z tego względu Sąd w tym zakresie także zaniechał postępowania dowodowego.

Dla oceny zasadności dochodzonego roszczenia nie ma w niniejszej sprawie znaczenia kwestia, jaką podnosi pozwana, że strona powodowa nie skorzystała ze wszystkich możliwości polubownego załatwienia sporu. W tym zakresie pozwana powołała się na dobre obyczaje oraz na wskazania (...) Banków (...). Zauważyć należy, że stanowisko pozwanej w zakresie oceny zasadności roszczenia jest niezasadne. Ustawodawca jako warunek dochodzenia przed sądem roszczeń z tytułu kumów kredytu, zawieranych przez bank, nie wymaga jakiegokolwiek innego zaangażowania po stronie banku, aniżeli wyłącznie spełnienia warunków, o których mowa w art. 75 Prawa bankowego, a zatem skutecznego wypowiedzenia umowy z zachowaniem okresu wypowiedzenia. Wprawdzie ustawodawca faktycznie przewiduje realizację programu naprawczego, o którym wspomniała pozwana w piśmie z dnia 8 stycznia 2012 r. (karta 59-61), jednak, zgodnie z art. 75 ust. 3 Prawa bankowego wyłącza możliwość wypowiedzenia samej umowy kredytu w razie wyrażenia zgody przez bank na realizację przez kredytobiorcę programu naprawczego. W niniejszej sprawie jednak ani nie doszło do przygotowania jakiegokolwiek programu naprawczego, ani tym bardziej do wyrażenia przez bank zgody na jego realizację przed wypowiedzeniem umowy. Dopiero zaś wówczas można byłoby mówić o ewentualnej nieskuteczności wypowiedzenia umowy, a co za tym idzie, niezasadności roszczenia dochodzonego przed Sądem. O ile zatem działania banku, podnoszone przez pozwaną, mogłyby być oceniane, w razie stwierdzenia ich wystąpienia, jako niezgodne z zasadami etyki czy dobrych obyczajów kupieckich obowiązujących w działalności bankowej, o tyle nie mogą być brane pod uwagę przy ocenie zasadności dochodzenia roszczenia przed sądem powszechnym. Ustawodawca przewidział jedynie w art. 58 § 2 kc klauzulę uznania czynności prawnej za nieważną w razie jej sprzeczności z dobrymi obyczajami, tym niemniej w ocenie Sądu wypowiedzenie umowy przez bank nie było taką czynnością. W szczególności bowiem pozwana już od pierwszej raty pozostawała w zwłoce, większości rat

nie spłacała w terminie, a ostatecznie nie wywiązała się z całości zaciągniętego kredytu. Strona powodowa zatem miała prawo dochodzenia swoich roszczeń na drodze powództwa cywilnego, a także, celem realizacji tego uprawnienia, wypowiedzenia umowy zawartej z pozwaną.

Fakt, że pozwana znalazła się w trudnej sytuacji finansowej, rodzinnej i osobistej także nie wpływa na powyższą ocenę Sądu. Słusznie zaznacza strona powodowa, że pozwana dopiero pismem z dnia 17 maja 2011 r. po raz pierwszy zawiadomiła pozwanego o swojej sytuacji, a zatem prawie rok po tym, jak zaprzestała spłacać umówione raty. Wprawdzie pozwana, posługując się ogólną formułą, zaprzeczyła wszelkim okolicznościom powoływanych przez stronę powodową, ale jednocześnie nie udowodniła w żaden sposób, a nawet nie twierdziła, że wcześniej próbowała nawiązać jakikolwiek kontakt ze stroną powodową celem wykazania trudnej sytuacji finansowej. Co więcej, Sąd zwraca uwagę na to, że pozwana w toku postępowania powoływała się na śmierć swojej córki jako przyczynę trudnej sytuacji finansowej, powodującej zaniechanie w płatności rat, natomiast z przeprowadzonego postępowania wynika, że córka pozwanej zmarła w październiku 2010 r., zaś pozwana spłacała kredyt z opóźnieniem od stycznia 2008 r., zaś zaniechała jego spłacania w czerwcu 2010 r.

Sąd na podstawie art. 69 ust. 1 Prawa bankowego zasądził od pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 3.358,28 zł tytułem należności głównej. Na należność tą składają się niekwestionowane przez pozwaną kwoty, to jest kwota 2.552,94 zł tytułem kapitału oraz kwota 747,54 zł tytułem odsetek za opóźnienie naliczanych do dnia 16 października 2011 r. i skapitalizowanych przez stronę powodową, a nadto kwota 41,60 zł tytułem kosztów monitów i upomnień związanych z dochodzeniem należności, wystawianych w okresie od 25 stycznia 2008 r. do 14 grudnia 2010 r. oraz kwota 16,20 zł tytułem opłat za usługi bankowe, świadczone w okresie od 14 stycznia 2008 r. do 14 grudnia 2010 r.

Na podstawie art. 481 § 1 kc Sąd zasądził na rzecz strony powodowej odsetki umowne w wysokości żądanej przez stronę powodową, to jest w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym, licząc je od kwoty kapitału 2.552,94 zł od dnia 17 października 2011 r. do dnia wydania wyroku, to jest 19 lutego 2013 r., wobec rozłożenia należności na raty. Data 17 października 2011 r. uzasadniona jest żądaniem pozwu, w którym strona powodowa wskazała, że do dnia 16 października 2011 r. naliczyła odsetki i je skapitalizowała, dochodząc ich osobno w pozwie oraz domagając się od nich osobnych odsetek, zaś ponadto zażądała dalszych odsetek, to jest od dnia 17 października 2011 r. Ponadto Sąd zasądził odsetki ustawowe od kwoty skapitalizowanych odsetek od należności głównej w wysokości 747,54 zł, naliczonych przez stronę powodową do dnia 16 października 2011 r., których strona powodowa dochodziła w pozwie w osobnym punkcie, domagając się odsetek za opóźnienie od nich od dnia wniesienia pozwu. Te odsetki Sąd także zasądził do dnia 19 lutego 2013 r. wobec rozłożenia należności na raty.

Na podstawie art. 320 kpc Sąd rozłożył zasądzoną kwotę należności na raty, uznając, że w niniejszej sprawie zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony. Pozwana znajduje się aktualnie w trudnej sytuacji osobistej i finansowej. Jest osobą w podeszłym wieku, utrzymującą się z emerytury w wysokości 1.100 zł netto, mając na utrzymaniu mieszkanie, a nadto posiadając inne niewykonane zobowiązania. Pozwana nie jest w stanie realnie zapłacić jednorazowo stronie powodowej całej kwoty należności, ponieważ nie dość, że nie dysponuje takimi przychodami w ciągu każdego miesiąca, to jeszcze nie posiada oszczędności, z których mogłaby zaspokoić swój dług. Pobawiona jest także, z uwagi na swój wiek oraz istniejące zobowiązania, zdolności zaciągnięcia dalszych kredytów czy pożyczek, zwłaszcza, że jedyne mieszkanie, której jest właścicielką, jest obciążone już hipoteką. Także syn, z którym zamieszkuje, nie posiada wystarczających środków finansowych do tego, by mógł wspomóc pozwaną w jednorazowej spłacie zobowiązania. Jednocześnie rozłożenie należności na raty pozostaje korzystne dla strony powodowej, ponieważ daje jej realną szansę na odzyskanie całej kwoty należności, rozłożenie należności na raty pozwoli bowiem pozwanej faktycznie wywiązać się z zobowiązania.

Sąd, uwzględniając wniosek pozwanej, rozłożył należność na 12 rat po 300 zł każda, z wyjątkiem raty 10. i 11., która wyniesie 300,24 zł oraz 12., która wyniesie wyłącznie kwotę odsetek. Wysokość jednej raty tj. 300 zł wynika z wniosku pozwanej, której pełnomocnik wskazał, że taka wysokość raty jest możliwa do uiszczenia przez pozwaną. Z kolei liczba rat uwzględnia tak realne możliwości spłaty zobowiązania przez pozwaną, jak interes strony powodowej, dochodzącej zwrotu udzielonego kredytu. W ocenie Sądu okres 1 roku nie jest zbyt długi, zaś dla instytucji, jaką jest bank, biorąc

pod uwagę charakter jego działalności, rozłożenie należności na 12 miesięcznych rat nie będzie stanowił uciążliwości ponad miarę.

Sąd, ustalając wysokość rat, brał pod uwagę całą należność, jaką pozwana jest zobowiązana zapłacić stronie powodowej. Z tego względu pierwsze osiem rat po 300 zł składa się na łączną kwotę 2.400 zł, przy czym od każdej z nich Sąd naliczył odsetki umowne, jako że w zakresie żądania kwoty 2.552,94 zł strona powodowa żądała właśnie takich odsetek. Dziewiąta rata w wysokości 300 zł składa się z kwoty 152,94 zł (2552,95 zł – 2.400 zł) i od tej kwoty Sąd zasądził odsetki umowne oraz z kwoty 147,96 zł, od której naliczył odsetki ustawowe, takich bowiem domagała się strona pozwana od kwoty 747,54 zł. Dziesiąta i jedenasta rata po 300,24 zł składają się na resztę kwoty pozostałej z 747,54 zł, od której Sąd zasądził od niej odsetki ustawowe. Ostatnia rata to odsetki ustawowe i umowne naliczone w wyroku do dnia wydania wyroku, to jest do dnia 19 lutego 2013 r.

W związku z rozłożeniem zasądzonej należności na raty, strona powodowa została pobawiona prawa do odsetek za opóźnienie za okresy od dnia wydania wyroku do dnia następującego po dniu płatności poszczególnych rat. Strona powodowa wносиła o zasądzenie odsetek za opóźnienie od dnia wymagalności roszczeń, ewentualnie od dnia wniesienia pozwu, do dnia zapłaty, zatem w zakresie, w jakim rozłożenie rat zmodyfikowało zakres żądania pozwu i pozbawiło stronę powodową prawa do odsetek za opóźnienie, należało powództwo oddalić.

Sąd orzekł o kosztach na podstawie art. 98 kpc. zasądzając od pozwanej, jako przegranej na rzecz strony powodowej uiszczoną opłatę od pozwu 42 zł.